

BOPHATLALATSI BA DITABA BO KOPANETSWENG: BOLAODI BA DIPHUPUTSO TSE KGAGHLANO LE MANYOFONYOFO (IDAC) MMOHO LE DITSHEBELETSA TSA LEKGETHO TSA AFRIKA BORWA (SARS)

01 Mphalane 2024

MOHLAHISI WA THELEVISHENE LE BAQUSWA LE YENA BA HLAHELLA LEKGOTLENG MABAPI LE BOQHEKANYETSI BA LEKGETHO

Mohlahisi ya tsebahalang ebile e le rakgwebo, Dumakude Mayivuke Ndlovu mmoho le baqusuwa ba hae ba babedi, Rodney Mutsharini, setsebi se ngodisitsweng sa lekgetho se ileng sa thusa Ndlovu ka Lekgetho la Lekeno la Motho (PIT) mmoho le Maxwell Mloyi, eo e leng setsebi se sa ngodiswang sa lekgetho empa le yena a thusitse Ndlovu mabapi le Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT), ba hlahelletse pela Lekgotla la Palm Ridge La Ditlolo tsa Molao tse Ikgethileng tsa Kgwebo ho arabela diqoso tse 18 tse mabapi le boqhekanyetsi ba lekgetho tse mabapi le lekgetho la lekeno la Ndlovu mmoho le lekgetho la lekeno la kgwebo ya hae ya boleng bo ka bang R26 million.

Boraro bona bo ile ba tshwarwa ka la 30 Loetse 2024 mme ba qoswa semmuso mabapi le ditlolo tsena tse belaelwang. Mutsharini le Mloyi ba hlahelletse ha kgutshwane ka letsatsi la ho tswarwa ha bona mme taba ya bona e ile ya fetisetswa ho dula kajeno, 01 Mphalane 2024 hore ba tle ba etse kopo ya semmuso ya beile. Re sa le moo, kajeno Ndlovu o hlahelletse lekgetlo la pele lekgotleng mme a etsa kopo ya semmuso ya beile. Lekgotla le file Ndlovu beile ya R100 000 ha Mutsharini le Mloyi ba filwe ya R50 000 motho ka mong. Taba ena e kgutliseditswe morao ho fihla ka la 11 Pudungwana 2024 hore ho etswe diplatlisiso tse ding. Lekgotla le laetse hore Mloyi le Mutsharini ba fane ka ditokomane tsa bona tsa maeto, le ho itlaleha diteisheneng tse haufi tsa mapolesa Mantaha o mong le o mong mme ebang ba lakatsa ho etela kante ho madiboho a naha, ba lokela ho etsa kopo ya seo lekgotleng. Re sa le moo, Ndlovu o laetswe ho itlaleha mapoleseng mane seteisheneng sa mapolesa sa Sandton Mantaha kapa Laborarao le leng le le leng, le ho tsebisa tlelereke ya lekgotla ka phetoho ya aterese ya hae ya bodulo ba hae mane KwaZulu -Natal le hore o lokela ho kenya kopo ebang a lakatsa ho etela kante ho madiboho a Afrika Borwa.

Ho tshwarwa ha bona le ho hlahella ha bona lekgotleng ke ka lebaka la maqhama a ntlafetseng a tshebedisano pakeng tsa Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) mmoho le Bolaodi ba Diphuputso Tse Kgahlano le Manyofonyofo (IDAC) ba NPA, tse ileng tsa utulla tshebedisano ena e belaelwang pakeng tsa boraro bona tsa ho se fane ka setshwantsho se nepahetseng sa merero ya lekgetho ya Ndlovu mmoho le ya khampani ya hae.

Ho latela ho kgethwa ha Mopresidente Cyril Ramaphosa ho ba Mopresidente wa Rephablike, o ile a theha Khomishene ya Dipatlisiso ya Bolaodi le Puso ya Lekgetho ka SARS mme ka mora moo a kgetha Moahlodi Robert Nugent ho ba Khomishenara. Ka la 25 Motsheanong 2018, Moahlodi Nugent o ile a etsa dikgothaletso hore ho etswe diphuputso mabapi le dipelaelo tsa boqhekanyetsi, manyofonyofo le tsa phumantsho ya ditshebeletso tse sa tsamaisweng hantle le tse thunthetsang Molao wa Botsamaisi ba Ditjhelete tsa Setjhaba ka hara SARS. Ka lebaka la seo, IDAC e ile ya etsa diphuputso mabapi le tsela eo SARS e neng e aba dikontraka kateng, mme Khomishenara ya SARS e ile ya tsebiswa ka diphuputso tsena ka sepheo sa hore ho be le tshebedisano le karolelano ya lesedi.

Diphuputso tsena tsa kopanelo pakeng tsa ditheo tsena tse pedi di utullutse hore khampani eo e neng e le karolo ya diphuputso tsena, Bain and Company, e ile ya fumana kontraka ho SARS hore e fane ka ditshebeletso. Khampani ena e qoswa ka hore e ile fana ka kontraka e nnyane ho Ambrobite (Pty) Ltd, eo jwale e bistwang Kanoboya Consulting (Pty) Ltd, eo monga yona e leng Ndlovu, ho fana ka ditshebeletso tsa mawala le tsa botsamaisi ba diprojeke

nakong e pakeng tsa Pudungwana 2013 ho isa ho Loetse 2016. Le ha ho le jwalo sena ha se a ka sa hlalose hantle ke Ndlovu mmoho le setsebi sa hae sa lekgetho, Maxwell Mloyi, nakong eo ba neng ba fana ka dinyehelo tsa lekgetho ho SARS. Mloyi le Ndlovu ba ile ba tsebahatsa ho SARS hore khampani e ne e sa sebetse mme ha ya etsa kgwebo efe kapa efe ka nako ya lekgetho ya 2013 ho isa ho 2017, mme sena sa bakela SARS tahlehelo ya tjhelete.

Ho tse mabapi le lekgetho la hae la lekeno, ho ile ha utullwa hore yena mmoho le Rodney Mutsharini ba ile ba fosisa kgutliso ya hae ya lekgetho la lekeno ya nako ya 2016 ho isa ho 2019.

Ho feta moo, ba ile ba fana ka kgutliso ya hae ya lekgetho la lekeno ya selemo sa 2020 le 2022, empa ba se natse ho etsa nyehelo bakeng sa selemo sa 2021, mme sena sa bakela SARS tahlehelo ya tjhelete. Paloyohle ya tahlehelo ya SARS ka lebaka la ditlolo tsena tse akanngwang tsa molao di akanyetswa ho ba tjhelete e kana ka R26 million.

IDAC le SARS di tla tswela pele ho sebetsa mmoho. Bolekane bo tjena bo kgontsha Bophethahatsi ba Molao ho tobana le ditaba ka ho phethahala.

Dipatlisiso:
Henry Mamothame
IDAC – Sebui
082 317 5731

Le

Siphithi Sibeko
SARS - Sebui
072 381 5139